

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
BROJ: 09 0 U 043271 23 U
Sarajevo, 17.03.2025. godine

Kantonalni sud u Sarajevu, sudija Slavica Džaferović, u upravnom sporu tužitelja tužitelja Udruženje za borbu protiv korupcije Transparency International u Bosni i Hercegovini, ulica Gajeva broj 2, Banja Luka, koje zastupa Srđan Blagovčaninu, predsjedavajući Upravnog odbora, protiv akta broj 06-11-186/2019 od 22.12.2022.godine tuženog Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, ulica Hamdije Čemerlića broj 2, Sarajevo, u predmetu pristup informacijama dana 17.03.2025.godine donio je,

P R E S U D U

Tužba se uvažava, osporeno rješenje se poništava i spis se dostavlja prvostepenom organu-sluzbenoj osobi za informisanje, na rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tuženog, broja i d atuma označenog u uvodu, uvažen je prigovor i odobren u cijelosti pristup informacijama naveden u Zahtjevu za pristup informacijama podnesen od strane Udruženja za borbu protiv korupcije „Transparency International u Bosni i Hercegovini“, broj: 02-04 (3925) od 05.10.2018. godine, te je podnosilac Zahtjeva obaviješten da upućene poštanske pošiljke nisu finansirane iz javnih sredstava biti iz sredstava Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, a adresiranje navedenih pošiljki izvršeno je na način na koji se i inače vrše adresiranja pošiljki koje se šalju iz Ureda Premijera Federacije Bosne i Hercegovine fizičkim/pravnim domaćim i/ili stranim licima.

Tužbom od 24.01.2023.godine tužitelj je protiv osporenog rješenja pokrenuo upravni spor navodeći da je u posjedu pisma kojim se premijer Federacije Bosne i Hercegovine zahvalio penzionerima u ovom entitetu na ukazanom povjerenju, a koje je putem direktne pošte proslijeđeno na memorandum premijera FBiH, na adrese svih penzionera u FBiH. S tim u vezi, tužitelj je zatražio dostavu informacija i to vrijednost poštanskih pošiljki proslijeđenih na adrese penzionera FBiH, izvor finansiranja poštanskih pošiljki te izvor i osnov po kojem je premijer FBiH dobio lične podatke penzionera. S obzirom da službenik za informisanje koji je nadležan za postupanje po zahtjevu nije donio odgovarajući upravni akt u zakonom predviđenom roku, te da se u konkretnom slučaju radi o „ćutanju uprave“ i kršenju Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, kao i Zakona o upravnom postupku, tužitelj je izjavio žalbu rukovodećem organu, a u ovom slučaju drugostepenom organu. Odlukom broj: 01-05-19/19 od 09.01.2019. godine odbijen je u potpunosti pristup traženim informacijama, nakon čega je tužitelj izjavio prigovor te ukazao na nepravilnu primjenu Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH. Rješenjem od 29.05.2019. godine odbijen je pristup traženim informacijama, a u obrazloženju je navedeno da „Uvažava se prigovor i odobrava se u cijelosti pristup informacijama naveden u Zahtjevu za pristup informacijama podnesen od strane Udruženja za borbu protiv korupcije „Transparency International u Bosni i Hercegovini“, broj: 02-04 (3925) od 05.10.2018. godine, te je podnosilac Zahtjeva obaviješten da upućene poštanske pošiljke nisu finansirane iz javnih sredstava biti iz sredstava Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, a adresiranje navedenih pošiljki izvršeno je na način na koji se i inače vrše adresiranja pošiljki koje se šalju iz Ureda Premijera Federacije Bosne i Hercegovine fizičkim/pravnim domaćim i/ili stranim licima“.

Tužitelj smatra da tuženi nije pravilno primijenio odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, te nadalje citira član 14. stav 3. tačka 1) Zakona. Tuženi je tužitelju dostavio sasvim drugu informaciju u odnosu na onu koju je tužitelj tražio, te se može smatrati da je zahtjev u potpunosti odbijen, a ne odobren kako to smatra tuženi. Informacije vezane za izvor i osnov po kojem je premijer dobio lične podatke penzionera nisu dostavljene, te se može smatrati da je zahtjev i u ovom dijelu odbijen. Tužitelj ukazuje da tuženi predstavlja javni organ u smislu Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH, te citira član 1. i 3. Zakona. Informacije o vrijednosti poštanskih pošiljki proslijeđenih iz Vlade Federacije BiH, te izvor finansiranja kao i izvor i osnov po kojem je premijer koji rukovodi Vladom FBiH dobio lične podatke penzionera u FBiH predstavljaju informacije pod kontrolom javnog organa, odnosno javne informacije, tj. javno dobro. Čak i ukoliko upućene pošiljke koje se šalju iz javnog organa nisu finansirane iz javnih sredstava, odnosno Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, vrijednost i izvor finansiranja istih predstavlja informaciju pod kontrolom javnog organa i samim tim javnu informaciju, koju je javni organ dužan da saopšti ili eventualno utvrdi izuzetak u smislu člana 5., 6., 7. i 8. Zakona, i nakon sprovođenja testa javnog interesa u smislu člana 9., uskrati pristup traženoj informaciji. Nesporno je da tužitelj predstavlja javni organ te da pošiljke koje odlaze iz javnog organa predstavljaju službene pošiljke, kao i da te troškove pošiljki idu na račun javnog organa, te da su na poslovima slanja pošiljki angažovani uposlenici javnog organa. Obzirom na sve navedeno tužitelj ukazuje da je postupajući na ovakav način kojim je formalno odobren pristup informacijama, ali suštinski odbijen, tuženi je postupio suprotno članu 14. stav 3. tačka 1) Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH jer nije dovoljno da javni organ donese proizvoljnu i po svom nahođenju odluku i samo po tom osnovu odluči da tražene informacije ne dostavi. Tuženi je postupio suprotno članu 1. Zakona koji propisuje da informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju značajno javno dobro i da javni pristup informacijama potiče vecu transparentnost i odgovornost javnih organa, što je neophodno za demokratski proces, te da svako fizičko ili pravno lice ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri, u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da saopće te informacije. Zbog svega navedenog predlaže da sud tužbu usvoji, poništi rješenje tuženog od 29.05.2019. godine i naloži da se tužiocu omogući slobodan pristup traženim informacijama. Istovremeno predlaže da sud obaveže tuženog da snosi troškove upravnog spora – troškove sudskih taksi na tužbu i na presudu, a u smislu člana 55. Zakona o upravnim sporovima.

U odgovoru na tužbu tuženi je istakao da ostaje pri svom osporenom rješenju, zbog čega predlaže da sud tužbu odbije u cijelosti kao neosnovanu.

Naime, iz osporenog rješenja tuženog od 22.12.2022. godine utvrđeno je da je Transparency International u BiH izjavio prigovor Premijeru Federacije Bosne i Hercegovine broj: 02-04 (4057) od 22.01.2019. godine na odgovor broj: 01-05-19/19 od 09.01.2019. godine, te je konstatovano da je prigovor osnovan. Razmatrajući predmetni zahtjev u postupku utvrđivanja eventualnog postojanja izuzetaka od saopćavanja informacije u konkretnom slučaju, te cijeneći zahtjev opravdanim to je u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH riješeno kao u dispozitivu ovog rješenja.

Zakonitost osporenog rješenja sud je ispitao u granicama zahtjeva iz tužbe, u smislu člana 34. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/05) i odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Odredbama člana 9 Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 32/01 i 48/11) propisano je da će nadležni organ saopćiti traženu informaciju, bez obzira na izuzetak utvrđen u skladu sa članom 6, 7. ili 8 ovog Zakona, ako je to opravdano javnim interesom, da se pri tome uzima u obzir svaka korist i šteta koje mogu proistići iz saopštavanja informacije, te da se prilikom donošenja odluke da li je saopštavanje informacije opravdano javnim interesom razmatraju okolnosti naročito uključujući svako

nepoštivanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prestupa, nepravde, zloupotrebe vlasti ili nemara u obavljanju službene dužnosti i dr.

Prilikom donošenja odluke, da li je saopštavanje tražene informacije izuzete od objavljivanja, opravdano javnim interesom ili nije mora, se uzeti u obzir ne samo svaka šteta trećih lica ili javnog organa koja bi objavljivanjem nastala, već i svaka korist koja bi od objavljivanja mogla proisteći razmatrajući pri tome i da li tražena informacija sadrži neke od okolnosti propisanih u navedenom članu 9. Zakona, o čemu u obrazloženju akata upravnih organa nisu dati nikakvi razlozi.

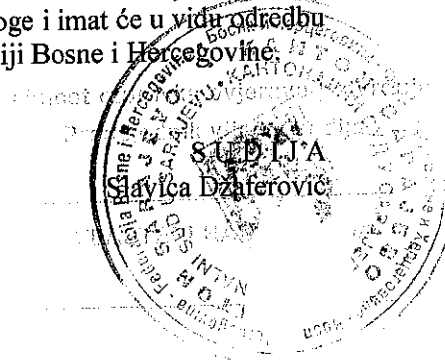
Pored toga, prema odredbama člana 14 stav 1. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH na koji se samo član i pozivaju oba upravna organa u uvodu svojih akata proizilazi da nadležni javni organ nakon prijema zahtjeva za pristup informacijama preduzima sve potrebne radnje da pribavi traženu informaciju i razmatra sve činjenice i okolnosti od značaja za rješavanje takvog zahtjeva. Članom 14 stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH propisano je kada nadležni javni organ odobri pristup informaciji u cijelosti ili djelimično, rješenje o tome dostavlja podnosiocu zahtjeva. Navedeno rješenje sadrži: 1) obavještenje o mogućnosti ličnog pristupa informaciji u prostorijama nadležnog javnog organa; 2) obavještenje o mogućnosti umnožavanja informacije i o troškovima umnožavanja, uz napomenu da se umnožavanje informacije omogućava nakon izvršene uplate. Kada je umnožavanje informacije neuobičajeno složeno ili dugotrajno, umnožavanje se omogućava podnosiocu zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnosioca zahtjeva i za nadležni javni organ; i/ili 3) priloženu kopiju tražene informacije, kada se ista osigurava besplatno u smislu člana 16. ovog zakona.

Iz stanja spisa proizilazi da je postupajući, po zahtjevu tužitelja, istom dostavljen odgovor broj: 01-05-19/19 od 09.01.2019. godine, koji odgovor je potpisao tadašnji premijer Fadil Novalić, kao organ koji postupi u prvom stepenu, a što znači da nije postupljeno shodno odredbi člana 14 stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH, odnosno nije odlučeno shodno navedenoj odredbi, niti je podnosilac zahtjeva obavješten o mogućnosti ličnog pristupa informacijama, mogućnosti umnožavanja informacije, kao i vrijeme kada bi se umnožavanje moglo izvršiti.

Shodno odredbi iz člana 19 Zakona, javni organ je dužan da odredi službenu osobu za informisanje, koja obrađuje zahtjeve sačinjene u smislu tog zakona, te da je prema odredbama stavova 3., 4. i 5. člana 14. Zakona, regulisano da ako nadležni javni organ odbije pristup informaciji u cijelosti ili djelimično, podnositelj zahtjeva se obavještava rješenjem, protiv kojeg rješenja nezadovoljna stranka može podnijeti prigovor rukovodiocu javnog organa, te da je rješenje doneseno po prigovoru konačno u upravnom postupku i protiv njega nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor, kao i da je odredbama člana 25 tog Zakona, propisano da se na pitanja postupka koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuje Zakon o upravnom postupku. Međutim, u konkretnom slučaju, ovaj sud primjećuje da je s jedne strane odgovor potpisuje premijer, a ne službenik za informisanje tog javnog organa, kako je to izričito propisano odredbama člana 19. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, a s druge strane premijer Federacije BiH, kao rukovodilac tog javnog organa, također, odlučio i o prigovoru tužitelja podnesenom protiv prvostepenog rješenja, na koji način nije postupljeno, na način propisan odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH a primjenom kojeg se vodi postupak i rješava po zahtjevu fizičkih i pravnih lica za pristup informacijama koje su u posjedu javnih organa, te je time u predmetnom upravnom postupku povrijeđeno i načelo dvostepenosti propisano tim posebnim procesno - materijalnim zakonom, što je, pri svim gornjim propustima, bilo od uticaja na pravilnost i zakonitost rješenja oba upravna organa.

Iz navedenih razloga ovaj sud je primjenom člana 36 stav 1. i 2. u vezi sa članom 28 stav 4. Zakona o upravnim sporovima osporeno i prvostepeno rješenje poništio i predmet vratio prvostepenom organu na ponovno rješavanje.

U ponovnom postupku, (vodeći računa koji je tačno zahtjev postavljen), u prvom stepenu će odlučiti službena osoba za informisanje, koja će potpuno i pravilno utvrditi činjenično stanje te će primjenom odgovarajućih odredaba na takvo utvrđenje ponovno odlučiti o zahtjevu tužitelja i to rješenjem i za svoju odluku dati potpune i pravno valjane razloge i imat će u vidu odredbu člana 14. i 19. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.